

BẢN ĐỀ XUẤT
ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CẤP THÀNH PHỐ
Năm 2019

1. Tên đề tài: “Bảo vệ và phát huy giá trị văn hóa Lễ hội truyền thống Danh tướng Phạm Tử Nghi”

2. Thuộc Chương trình nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế thành phố Hải Phòng đến năm 2020, lĩnh vực: Văn hóa

3. Tên tổ chức đề xuất:

Ủy ban nhân dân quận Lê Chân

Địa chỉ: Số 10G Hồ Sen, phường Dư Hàng, quận Lê Chân, thành phố Hải Phòng

Điện thoại: 02253.853.148

4. Tóm tắt sự cần thiết phải nghiên cứu:

- Giới thiệu vấn đề nghiên cứu

Lễ hội truyền thống là hình thức sinh hoạt văn hóa cộng đồng được tổ chức theo nghi lễ truyền thống, nhằm đáp ứng nhu cầu tinh thần của nhân dân. Bảo tồn giá trị văn hóa lễ hội truyền thống là những nỗ lực nhằm bảo vệ và giữ gìn giá trị văn hóa đặc sắc của lễ hội.

Phát huy giá trị văn hóa lễ hội truyền thống là những hành động nhằm đưa các hoạt động của lễ hội vào thực tiễn đời sống, coi đó như là tiềm lực góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế, xã hội tại địa phương.

Bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống lễ hội Danh tướng Phạm Tử Nghi là những hoạt động của cộng đồng dân cư, Ban quản lý các cơ sở di tích và chính quyền địa phương nhằm nghiên cứu, sưu tầm, lưu giữ các nghi thức, nghi lễ, hoạt động của lễ hội truyền thống Danh tướng Phạm Tử Nghi được các thế hệ cha ông đi trước truyền lại, đồng thời tổ chức phục dựng, trình diễn, giao lưu các nghi thức, nghi lễ, hoạt động trên cho phù hợp với tình hình thực tiễn địa phương.

Hiện nay, với sự phát triển và mở rộng của đô thị Hải Phòng, địa giới hành chính đã có nhiều thay đổi, trước đây lễ hội Danh tướng Phạm Tử Nghi được tổ chức trong phạm vi làng Nghĩa Xá, xã Vĩnh Niệm thì nay đã tổ chức trên địa bàn 04 phường, gồm: Niệm Nghĩa, Nghĩa Xá, Niệm Nghĩa, An Dương. Quy mô, hình thức, địa điểm tổ chức lễ hội có nhiều sự khác nhau tùy thuộc phong tục, tập quán của mỗi nơi.

Một số nghi thức, nghi lễ cổ, các hoạt động truyền thống dần bị mai một theo thời gian, không gian tổ chức lễ hội bị thu hẹp do quá trình đô thị hóa nên chưa thu hút được đông đảo nhân dân và du khách thập phương tham gia lễ hội.

Vì vậy, thông qua việc nghiên cứu sẽ bổ sung, lưu giữ, làm giàu hơn các nghi thức, nghi lễ của Lễ hội Danh tướng Phạm Tử Nghi. Qua việc nghiên cứu để tổ chức Lễ hội Danh tướng Phạm Tử Nghi với quy mô cấp quận đáp ứng mong mỏi, kỳ vọng của nhân dân địa phương.

- Lịch sử vấn đề nghiên cứu

Hiện nay, chưa có nhiều nghiên cứu về Danh tướng Phạm Tử Nghi nói chung và Lễ hội Danh tướng Phạm Tử Nghi nói riêng. Năm 2011, Đài PTTH Hải Phòng có bộ phim tài liệu Phạm Tử Nghi – Anh hùng thời tao loạn. Năm 2013, Ủy ban nhân dân quận Lê Chân đã phối hợp với Bảo tàng Hải Phòng tổ chức Hội thảo khoa học về Di tích Từ chính Nghĩa Xá, nơi thờ Danh tướng Phạm Tử Nghi.

Hiện nay, Lễ hội Danh tướng Phạm Tử Nghi được tổ chức tại Từ Chính Nghĩa Xá, Lãng Đôn thuộc phường Nghĩa Xá, Đình Niệm thuộc phường Vĩnh Niệm, Miếu An Dương thuộc phường Niệm Nghĩa, Đình An Dương thuộc phường An Dương với quy mô cấp cơ sở. Hàng năm, UBND các phường Vĩnh Niệm, Nghĩa Xá, Niệm Nghĩa, An Dương đều xây dựng kế hoạch tổ chức lễ hội, với nội dung chính như sau:

Phần lễ gồm các lễ cáo yết, lễ rước, lễ khai mạc, lễ tế, lễ dâng hương...

Phần hội: Các trò chơi dân gian.

5. Mục tiêu khoa học của đề tài:

Nghiên cứu việc tổ chức Lễ hội Danh tướng Phạm Tử Nghi tại Di tích Từ chính Nghĩa Xá, Lãng Đôn Nghĩa, Đình Niệm, Miếu An Dương, Đình An Dương để đánh giá những việc đã làm được, những mặt còn hạn chế trong công tác tổ chức lễ hội của các cơ sở di tích; qua đó, điều chỉnh, bổ sung để công tác tổ chức lễ hội đúng quy định, đảm bảo việc lưu giữ, bảo tồn, phục dựng những nghi lễ cổ truyền; đồng thời phát huy giá trị văn hóa lễ hội truyền thống để mở ra cơ hội phát triển du lịch trên địa bàn quận Lê Chân.

Thông qua việc nghiên cứu để có cơ sở lý luận và thực tiễn để làm tiền đề nâng cấp quy mô tổ chức Lễ hội Danh tướng Phạm Tử Nghi. Tiếp tục thu thập, phục dựng các nghi lễ truyền thống mang đậm giá trị văn hóa.

Nghiên cứu và đưa ra những giải pháp đảm bảo an sinh xã hội đối với các hộ dân đang sinh sống tại không gian di tích Từ chính Nghĩa Xá, Đình An Dương, Miếu An Dương, đề xuất di dời, tái định cư đối với các hộ dân để đảm bảo không gian tổ chức các hoạt động lễ hội được trang trọng.

6. Tóm tắt nội dung nghiên cứu

- Trên địa bàn quận Lê Chân có 09 di tích lịch sử, văn hóa cấp quốc gia, 08 di tích cấp thành phố. Trong những năm qua, quận Lê Chân đã triển khai nhiều hoạt động nhằm bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống trên địa bàn quận, như: phục dựng và tổ chức thành công Lễ hội truyền thống Nữ tướng Lê Chân – Di sản phi vật thể quốc gia; quản lý tốt các lễ hội cấp cơ sở; phối hợp với Sở Văn hóa và Thể thao, Bảo tàng Hải Phòng trùng tu, tôn tạo 08 di tích (Đình Niệm, Lãng Đôn Niệm, Từ Chính Nghĩa Xá, Đình Trục Cát, Đình An Biên, trụ sở bí mật của Đảng bộ Hải Phòng năm 1936-1939, Miếu An Dương, Đình Hàng).

- Nghiên cứu về các địa danh thờ tự, nghi thức, nghi lễ thờ tự Danh tướng Phạm Tử Nghi.

- Công tác tổ chức Lễ hội truyền thống Danh tướng Phạm Tử Nghi tại Từ chính Nghĩa Xá, Lăng Đôn Nghĩa, Đình Niệm, Miếu An Dương, Đình An Dương, từ đó đề xuất giải pháp, phương hướng để bảo tồn, phát huy giá trị Lễ hội Danh tướng Phạm Tử Nghi.

7. Mô tả tóm tắt phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp thu thập, phân tích dữ liệu
- Phương pháp điền dã, phỏng vấn
- Phương pháp tổng hợp, thống kê, so sánh, đối chiếu

8. Dự kiến sản phẩm khoa học của đề tài

- Thực trạng công tác tổ chức lễ hội Danh tướng Phạm Tử Nghi tại các di tích trên địa bàn quận Lê Chân. Làm rõ những mặt được, hạn chế trong công tác tổ chức lễ hội.

- Nâng cao công tác quản lý nhà nước của các cấp ngành, địa phương, Ban quản lý các cơ sở di tích thờ tự Danh tướng Phạm Tử Nghi trong việc bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của lễ hội Danh tướng Phạm Tử Nghi.

- Đề xuất các giải pháp nhằm bảo tồn, phát huy giá trị truyền thống của lễ hội Danh tướng Phạm Tử Nghi.

9. Dự kiến địa chỉ ứng dụng kết quả nghiên cứu:

Tại các cơ sở di tích thờ tự Danh tướng Phạm Tử Nghi. gồm: Từ chính Nghĩa Xá, Lăng Đôn Nghĩa, Đình Niệm, Miếu An Dương, Đình An Dương thuộc phường Nghĩa Xá, Vĩnh Niệm, Niệm Nghĩa, An Dương trên địa bàn quận Lê Chân.

10. Dự kiến thời gian nghiên cứu: Quý 2 năm 2019.

11. Dự kiến nhu cầu kinh phí:

- **Tổng nhu cầu kinh phí thực hiện: 1.250 triệu đồng**

- **Trong đó:**

+ Ngân sách: 1.250 triệu đồng

+ Vốn tự có: 0 triệu đồng

+ Nguồn khác: 0 triệu đồng

- Gồm các nội dung:

+ Nghiên cứu, thu thập thông tin

+ Xếp hạng các di tích

+ Phục dựng các hoạt động, nghi lễ truyền thống

+ Tổ chức lễ hội

+ Di dời tái định cư các hộ dân (theo dự án riêng)

Hải Phòng, ngày 08 tháng 03 năm 2019

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN

KT. CHỦ TỊCH.

PHÓ CHỦ TỊCH

Trần Thị Hương Duyên

